

СТАНОВИЩЕ

от проф. Светла Генова Ракаджийска, доктор по икономика

относно: конкурс за хабилитация за заемане на академичната длъжност "доцент" при университет "Проф. д-р Асен Златаров", гр. Бургас в област на висшето образование 3 "Социални, стопански и правни науки", Професионално направление 3.9 "Туризм", публикуван в ДВ бр.91 от 14 ноември 2017 г.

Основание за написване на становището: Заповед на Ректора на университет „Проф.д-р Асен Златаров“№ 382 от 21.12.2017 г. и Протокол №1 от непосредствено заседание на Научното жури.

По настоящия конкурс има двама кандидати:

1. Антонина Стоянова Недкова, доктор на науките, инженер, гл. асистент;
2. Жеко Манолов Дичев /отец Захарий/, доктор, хонорован асистент към ВУ.

I. Представяне на кандидатите на база приложени документи за участие в настоящия конкурс. Представянето е формализирано в Таблица 1.

Позиции	Антонина Ст. Недкова	Жеко М. Дичев / отец Захарий/
Висше образование; специалност	ВИХВП – гр.Пловдив, инж.технолог: храни и обществено хранене; магистър	СУ"Св.Климент Охридски", учител по теология /богословие/; магистър
Професионална специализация	ИСК при УНСС – гр.София; квалификация – учител прогимн. степен	СУ"Св.Климен Охридски" „Културен туризъм” - магистър
Научна степен	ОНС "доктор" 05.07.03, професионално направление 1.2" Педагогика", научна специалност " Методика на обучението"; Доктор на науките, 3.5." Обществени комуникации и информационни науки /"Виртуално общуване чрез електронно-дистанционно обучение в университетска среда"/	ОНС "доктор" 05.07.03"Методика на обучението по религия" /"Театрално-игровата дейност в учебно-възпитателния процес по религия в православното църковно училище (начална училищна възраст)"/.
Преподавани дисциплини във ВУ-Бургас, свързани с професионално направление 3.9"Туризм"	„Технологично обзавеждане на хотела и ресторанта"; Технология на кулинарната продукция"; "Комбинирани тематични занятия"; "Грижа за	„Методика на екскурзоводското обслужване";"Туристическо екскурзоводство"; „Религиозен туризъм".

	клиента; "Организация и функциониране на кухнята в ресторанта."	
Преподавателски стаж, свързан с Професионално направление "Туризм"	повече от 35 години в университет" Проф.д-р Асен Златаров"	Хоноруван асистент в университет "Проф. д-р Асен Златаров" 2001-20002 г. и отново от 2013 г., т.е. повече от пет години. Периодично е хоноруван асистент в няколко други български университети, главно като специалист теолог(богослов).
Монографични публикации, свързани с Професионално направление "Туризм"	„Притеглящи и отблъскващи фактори при реализация на кадрите в туристическата индустрия”, гл.3, 2017; "Методико-дидактически основи на обучението в Колеж по туризъм (по учебна дисциплина"Технология на кулинарната продукция") 2017; "Маркетингово изследване на факторите на кризата с кадрите в отрасъл "Туризм" гл.3, 2016; "Образователен дизайн по"Технологично обзавеждане на хотела и ресторанта" 2012; "Екипна форма на обучението в Колеж по туризъм" 2011.	„Увод в туристическото екскурзоводство."2015; "Теоретични проблеми на туристическото екскурзоводство."2014; „Екскурзоводски длъжности в туризма." 2014; „Туристическо краезнание." 2014.
Публикации с общ педагогически /методически/ акцент	не се оценяват, съгласно чл. 67, ал. 3 от Правилника за ПНСАД на ВУ	не се оценяват, съгласно чл. 67, ал. 3 от Правилника за ПНСАД на ВУ

Забележка: Запознаването с научната продукция на двамата кандидати по настоящия конкурс за заемане на академичната длъжност "доцент" резултира в изборно оценяване само на монографичните трудове, тъй като в тях се съдържат основните тези и подходи на изследователска дейност, частично разработвани от авторите в останалите научни публикации.

Необходимо е да се направи още едно уточнение, което да осветли факта, че лицето **Жеко Манолов Дичев**, на когото са издадени всички официални документи, даващи право за участие в настоящия конкурс се представя с оценяваните трудове като **Захарий Дечев**, а нотариусът Кремена Консулова е

заверила декларация от 10.03.2014 г. за съответствие на имена на лицето **Жеко Манолов Дичев и Захарий Манолов Дичев.**

II. Оценка на съдържанието и качеството на основните публикации, свързани с Професионално направление 3.9 "Туризм" на двамата кандидати.

Исходна позиция при оценката на съдържането и качеството на публикациите на двамата кандидати в настоящото становище е изискването на алинея 3, чл. 67 от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности на университет "Проф. д-р Асен Златаров" - гр. Бургас, която гласи: "Трудовете и публикациите да са по профила на обявения конкурс, **т я с н о с п е ц и а л и з и р а н и**, да не повтарят тези за ОНС "доктор" и т.н."

Научните трудове на **д.н.инж. Антонина Стоянова Недкова** в по-голяма степен са обвързани с част от спецификата на обучението по туризъм във ВУЗ и разглеждат проблеми, които касаят технологичното обновление на образователния процес с оглед изискванията за компетентности и умения в контекста на Булонския процес, Европейското пространство за висше образование, дигитализацията и мобилността. Авторката базира част от тезите си на проведени за целта емпирични изследвания. Като цяло, акцентът обаче е поставен върху дидактико-методическите проблеми на образователния процес. Въпреки че самата авторка отбелязва необходимостта от "моделиране на научното познание, съобразно дидактическата концептуалност и **професионалните дейности**, за които се подготвят студентите" (Методико-дидактически основи..., с.6), специфичното съдържание, което трябва да съдържат учебните дисциплини в Професионално направление 3.9 "Туризм" остава без изследователски интерес и коментар. Единствено в студията "Дидактически модел за формиране на професионална компетентност", 2012 г. се откриват на страници 22-29 както и в приложенията задължителните взаимовръзки.

Научните трудове на **д-р Жеко Манолов Дичев /отец Захарий/** засягат частни проблеми на подготовката на екскурзоводи както и такива на туристическото краезнание. Неговите съждения се базират основно на вторични източници, основно български, макар и значими. Цитираните текстове и позовавания обаче остават по-скоро илюстрация, а не основа за аргументирани авторски коментари. Формулировките за спецификата на екскурзоводската професия и ролята на туристическото краезнание за обогатяване на информационната база на екскурзоводската беседа както и за възможностите тази информация да се използва за формиране на атрактивни туристически продукти „висят“ без научна аргументация и логичесна обвързка с богатата практика. Не всеки термин, към който се прикрепя прилагателното „туристически“ обяснява явлението туризъм и неговото богато съдържание. Неприемлива е тавтологията "туристическо екскурзоводство" както и извеждането на различните аспекти на екскурзоводското обслужване в „екскурзоводски длъжности“. Не се открива концепция за бъдещето на екскурзоводското обслужване пред вид новите технологии и регулирането на свободната екскурзоводската професия чрез изискването

за лиценз и условията за неговото получаване, включително в страните от Европейския съюз. Трудовете са обременени с многообразна научна терминология от общ характер, множество отклонения, в това число повторения към общи въпроси на науката и туризма.

III. Общи изводи за оценяваните научни публикации на двамата кандидати.

1. Формално и двамата кандидати изпълняват изискванията на ЗРАС в РБългария за участие в настоящия конкурс. И двамата представят значителна по обем научна продукция, участия в научни форуми и проекти, справки за цитиране и за работа със студенти.

2. Основната специализация и на двамата кандидати е в областта на педагогиката. Тази основна специализация бележи преобладаващите дидактико-методически аспекти на техните публикации, независимо от избраните обекти на изследване.

3. И двамата кандидати имат опит в образователния процес, свързан с подготовката на кадри с висше образование за сектор "Туризм";

4. И при двамата автори са наблюдава повторение на едни и същи съждения и текстове в оценяваните трудове въпреки техните различни заглавия и очакванията за разширени и/или променени авторски позиции.

5. Не се открояват специфичните за Професионално направление 3.9 "Туризм" аспекти на изследване (икономика и управление). Може да се приеме, че научните публикации на двамата кандидати третира въпроси, свързани с подготовката на кадри за сектор "Туризм", преимуществено ориентирани към обучаващите.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Като член на научното жури по настоящия конкурс с компетенции в Професионално направление 3.9 "Туризм" (икономика и управление) и липса на оторизирани компетенции в областта на педагогическата и църковната проблематика допускам двамата кандидати, а именно: д. н. инж. Антонина Стоянова Недкова и д-р Жеко Манолов Дичев /отец Захарий/ за избор от Факултетния съвет на факултет „Обществени науки“ при университет "Проф. д-р Асен Златаров", град Бургас. Допълнително основание за такова мнение ми дава обявата по настоящия конкурс, публикувана в „Държавен вестник“ бр. 91 от 14 ноември 2017 г., в текста на която изрично не е упомената бройка. Смятам, че с оглед укрепването на академичния състав на университета, Факултетният съвет при факултет "Обществени науки" може да реши да избере и двамата кандидати.

21 март, 2018 г.

Варна

Подпис:

/проф. д-р Св. Ракаджийска/